

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

ÚTMUTATÓ A MEGYEI JOGÚ VÁROSOK INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJAINAK KIDOLGOZÁSÁHOZ ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

2.1 VERZIÓ

2016.január

Tartalom

Tartalom	2
Bevezető	3
1. Az ITP tervezési keretrendszere	4
1.1 ITP illeszkedése a MJV-ket érintő tervezési rendszerbe	4
1.2 Az MJV jogkörei az ITP megvalósításban (eljárásrend)	7
1.3 A TOP megyei jogú városok fejlesztését célzó tartalmi elemei (TOP 6. prioritás)	9
2. Gyakorlati útmutató a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer és az Integrált Területi Program elkészítéséhez	11
2.1 Területi Kiválasztási Eljárásrend és a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer	11
2.1.1 A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP-vel	11
2.1.2 Területi Kiválasztási Kritériumok	12
2.1.2.1 Az IH által elvárt kritériumok	13
2.1.2.2 Saját hatáskörben meghatározható kiválasztási kritériumok	14
2.2.1 Az ITP célkitűzések viszonya a TOP stratégiai céljaihoz és prioritásaihoz és az integrált településfejlesztési stratégiához	16
2.2.2 Az ITP külső kapcsolatrendszerének vizsgálata	16
2.3 Az ITP forrásallokációja	17
2.3.1 Az MJV forráskeret tematikus felosztása	17
2.3.2 Az intézkedésenkénti forráskeretek felhasználási módok szerinti megosztása	18
2.4 MJV fejlesztési csomag	20
2.4.1 MJV fejlesztési csomag	20
2.5 Az ITP indikátorvállalásai	21
2.5.1 Az indikátorvállalások szükségessége	21
2.5.2 Az indikátorvállalások indoklása (ITP célokból és a forráskeret felosztásából levezetve) ...	21
2.6 Az ITP ütemezése	24
2.6.1 A forrásfelhasználás ütemezésének alapelvei	24
3 A területi szereplő által elkészítendő ITP tartalma és formai elvárásai (összesítés)	26
4 Mellékletek	30
4.1 melléklet	30

Bevezető

A térségi (városi) gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás erősítését célzó **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program** (továbbiakban: **TOP**) lehetőséget biztosít a területi szereplők igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések megvalósítására. Az egyes területi szereplők [megyei jogú városok (MJV) és megyék] számára a 2014-2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló **1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat** (továbbiakban: 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat) alapján rendelkezésre álló TOP forráskeret felhasználását a megyék területfejlesztési koncepciói és programjai, valamint a megyei jogú városok integrált településfejlesztési stratégiái alapozzák meg. Ezen programok, illetve területi stratégiák fókuszja ugyanakkor messze meghaladja a TOP forrásokból megvalósítható célok és beavatkozások körét. A forrásfelhasználás hatékonnyá tétele érdekében szükségessé vált tehát egy olyan – szintén integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott – dokumentum elkészítése, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését támasztja alá a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan. Ez a dokumentum az **Integrált Területi Program** (továbbiakban: **ITP**).

Az ITP dokumentum a célok megjelölését, ill. a TOP forráskeret felosztását megelőzően tartalmazza a TOP esetében alkalmazandó **Területi Kiválasztási Eljárásrend** (továbbiakban: **TKR**) eszközeként értelmezhető **Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert**, amely megalapozza és így lehetővé teszi a megvalósításra szánt beavatkozások (fejlesztési elképzelések) kiválasztását. A Területi Kiválasztási Eljárásrendről és az azt magában foglaló ITP-ről a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló **272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet** (továbbiakban: 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet) rendelkezik.

Az útmutató **célja:**

- egyrészt az MJV TOP forráskeretének felhasználását gördülő tervezéssel segítő **alapinformációk közlése,**
- másrészt a **Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer** és az **Integrált Területi Program** elkészítéséhez szükséges gyakorlati útmutatás biztosítása.

Az első fő fejezet a szükséges alapinformációkat tárgyalja, míg a második fő fejezet az ITP elkészítéséhez és a TOP forrásfelhasználáshoz nyújt gyakorlati segítséget. A harmadik fejezet az ITP elkészítéséhez nyújt összefoglaló útmutatást. A dokumentum melléklete egy Excel formátumú fájl, ami néhány, az **1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat** és az MJV döntésén alapuló adat bevitelével elvégzi az ITP elkészítéséhez szükséges számításokat, valamint az ITP adatok és információk rendszerezését.

Összegezve, a **272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet** és jelen útmutató alapján folytatott tervezői tevékenység elvárt eredményei:

- a területi szereplő által alkalmazott **Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer** dokumentuma,

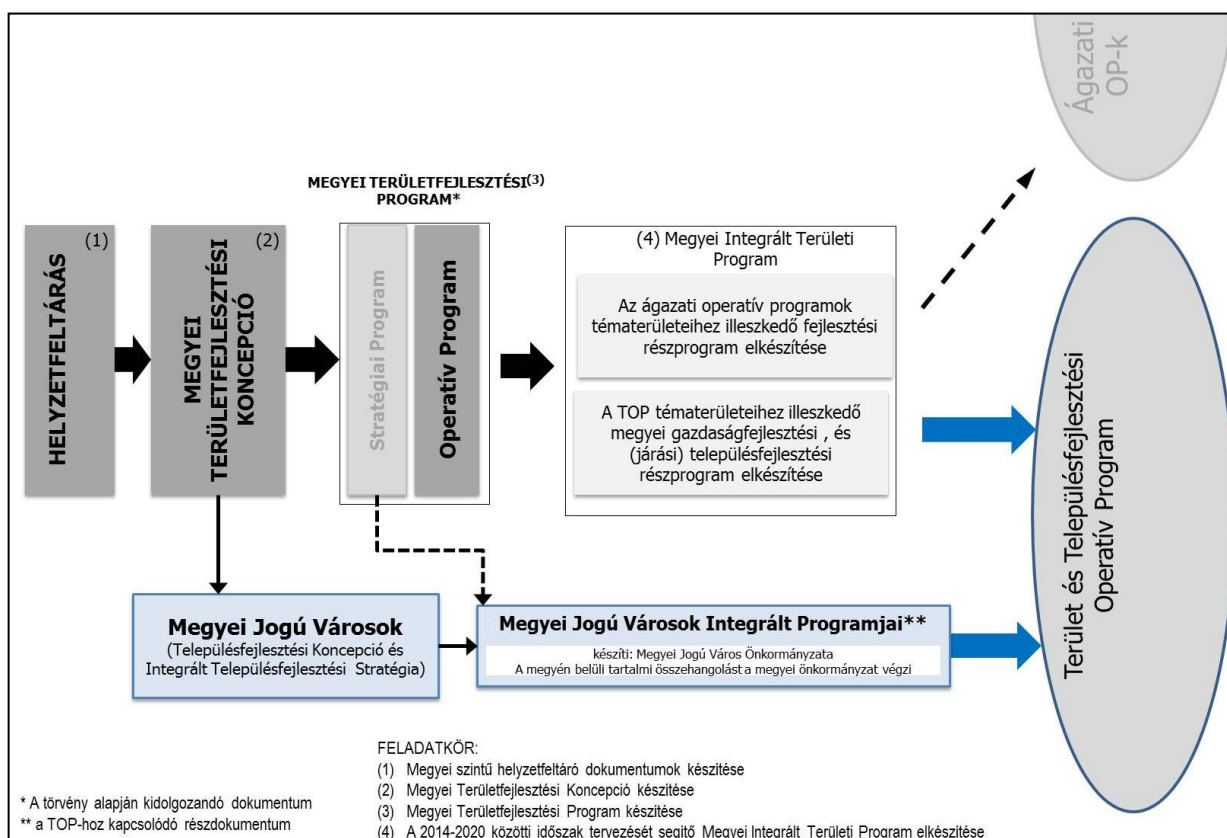
- az **Integrált Területi Program** dokumentuma,
- az ITP készítését segítő és alátámasztó **Excel** formátumú **fájl**.

1. Az ITP tervezési keretrendszere

1.1 ITP illeszkedése az MJV-ket érintő tervezési rendszerbe

A megyei jogú városok elmúlt években zajló tervezési folyamata az alábbi lépésekből és feladatokból áll:

1. megalapozó vizsgálat (helyzetfeltáró dokumentum) elkészítése,
2. a megyei jogú város (és térsége) **településfejlesztési koncepciójának** elkészítése,
3. a megyei jogú város **integrált településfejlesztési stratégiájának** (továbbiakban: ITS) (középtávú program) elkészítése, ill. a meglévő dokumentum felülvizsgálata, megújítása,
4. a 2014-2020 időszak tervezését segítő **megyei jogú város integrált területi programjának** elkészítése az MJV-k – **1702/2014. (XII.3.) Korm. határozatban** meghatározott és rendelkezésre álló – TOP forráskeretére, amelyhez az ITP 1.0 verziója alátámasztásként szolgál.

1.1 ábra Az egyes területi szereplők tervezési kötelezettségei a 2014-2020 időszakra vonatkozóan

A megyei jogú városok a Nemzetgazdasági Minisztérium koordinációja mellett készítették el a települési helyzetfeltáró dokumentumaikat, településfejlesztési koncepcióikat, a Belügyminisztérium útmutatása és az IH koordinációja mellett pedig az integrált településfejlesztési stratégiát. A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a település közgyűlése fogadta el.

Az uniós tervezés szempontjából a koncepciók fontos funkciója, hogy sajátos területi igényeket, területi szempontokat rögzítenek és biztosítják a tartalmi és logikai kapcsolatot a magasabb területi szintek (megyei, országos) tervdokumentumaival.

A **megyei jogú városok** településfejlesztési koncepcióinak és integrált településfejlesztési stratégiáinak (ITS) elkészítését a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet** szabályozza. A Korm. rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza a megalapozó vizsgálat, míg a 2. sz. melléklete a koncepció és stratégia tartalmi követelményeit.

Jelen útmutató tárgya, az Integrált Területi Program e dokumentumok – különösen az integrált településfejlesztési stratégia – tartalmára épít. Az ITP-nek a területi szereplő (itt: MJV) alapidokumentumai felé **viSSzacsatolása nincs**, azaz az ITP nem írhatja felül sem a koncepció, sem pedig az ITS tartalmát sem a célok, sem pedig a konkrét beavatkozások vonatkozásában.

Az ITP forráskeretek a megyei jogú városokban az 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat szerint:

Megyei jogú városok	Részesedés a TOP MJV keretből	MJV TOP forráskeret 1702/2014 Korm. határozat szerint (Mrd Ft)
Békéscsaba	3,42%	13,23
Debrecen	11,19%	43,32
Dunaújváros	1,92%	7,43
Eger	2,86%	11,08
Győr	5,58%	21,6
Hódmezővásárhely	2,54%	9,84
Kaposvár	3,81%	14,75
Kecskemét	5,97%	23,11
Miskolc	9,11%	35,26
Nagykanizsa	2,05%	7,94
Nyíregyháza	6,36%	24,63
Pécs	8,11%	31,4
Salgótarján	2,38%	9,2
Sopron	2,79%	10,81
Szeged	8,75%	33,87
Székesfehérvár	4,41%	17,06
Szekszárd	1,77%	6,86
Szolnok	3,92%	15,19
Szombathely	3,75%	14,53
Tatabánya	3,40%	13,17
Veszprém	2,98%	11,54
Zalaegerszeg	2,89%	11,2
Összesen MJV:	100%	387,02

Az MJV-k TOP forráskeret felhasználásának elfogadott kiválasztási elveken kell alapulnia. A forrásfelhasználás során több olyan elvnek is érvényesülnie kell, ami biztosítja a megfelelő

átláthatóságot, multiplikátorhatást, és nem utolsó sorban a beavatkozások integráltságát. Mindezek teljesüléséhez lényeges a forrás ismeretében történő továbbtervezés. Az ITS-ek számos akcióterületet és beavatkozási szükségletet határoztak meg, amelyek finanszírozása a strukturális alapokból, saját erőből vagy privát befektetők forrásaiból valósulhat meg.

Az ITP feladata, hogy meghatározza az MJV számára a kormányhatározatban lefektetett TOP forráskeret felhasználásának rendszerét, és biztosítsa, hogy az MJV a helyi szükségletekre válaszolva, integrált módon, a lehető legtöbb területi szereplőt bevonva járuljon hozzá a TOP indikátorok célértékeinek megvalósulásához.

A **Kormány** határozatban dönt az egyes ITP-kről. Az ITP útmutató által meghatározott tartalma összhangban van a vonatkozó jogszabályban (**272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet**) meghatározott tartalmi elemekkel, amelyek a **Kormány** döntésének alapját képezik.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 57. § (3) bekezdése szerint a Kormány az alábbi ITP tartami elemeket hagyja jóvá:

1. az elfogadott ITP **megnevezését**,
2. az ITP-t végrehajtó **területi szereplő megnevezését**,
3. az ITP teljes 7 éves **forráskeretét**,
4. az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
5. az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti **forrásallokációt**.

Az útmutató alapján elkészített ITP, az elvárt tartalmi elemek mellett számos kiegészítő háttér információval is szolgál, amelyek alátámasztják az MJV igényeire alapozott belső forrásallokációt és az indikátorvállalásokat.

Fontos, hogy az ITP jellemzően **nem projektorientált, hanem intézkedésenkénti forráskeretekkel dolgozik**. Ez azt jelenti, hogy a területi szereplőknek nem szükséges minden tervezett beavatkozást ismerniük az ITP készítésekor, elegendő az egyes **forrás-felhasználási módok** és a kapcsolódó **forráskeretek** meghatározása az ITP-ben.

Az ITP tehát **forráskeretekkel** dolgozik és a forráselosztás több pontján is a területi szereplő dönti el az ITS hangsúlyaitól függően a TOP forráskeret felhasználásának belső arányait.

1. Az **első ilyen lépés** az MJV-ket érintő TOP 6. prioritáson belül a kilenc intézkedés közötti forrásmegosztás. A TOP ugyan megadja a 6. prioritás belső, intézkedések közötti arányait, de ezek a helyi szükségletek alapján változtathatók, azaz **a területi szereplőnek módjában áll más belső arányokat alkalmazni az ITP-ben**.
2. A második lépésben az előzőekben előálló intézkedésenkénti forráskeretek további felosztása történik meg. Az ITP minden intézkedésen belül különbséget tesz **három forrás-felhasználási mód** között, az egyes intézkedésekre eső forráskereteket a **forrás-felhasználási** módok között lehet tovább bontani az alábbiak szerint:
  - a) **MJV önkormányzat fejlesztéseire fordított keret**: ismert, stratégiai fontosságú, akár konzorciumi formában megvalósításra szánt MJV fejlesztési elképzelések költségeiből áll össze (ez a felhasználási mód eltér az általános elvtől, miszerint az ITP projektek nélkül, csak forráskeretekkel dolgozik – ebben az esetben ismertek a fejlesztési elképzelések).

- b) **Kiemelt kedvezményezetti csoport(ok)ra vonatkozó keret:** az adott intézkedés/konstrukció esetében támogatásra jogosult helyi szereplők közül az MJV előnyben részesíthet bizonyos helyi kedvezményezetti csoportokat (nem MJV önkormányzat, hanem pl. egyház, civil szervezetek, jogszabályban meghatározott építetők, fenntartók) egy bizonyos keretösszeg erejéig. **Ez lehet egy vagy több pontosan definiálható kedvezményezetti csoport, de konkrét szervezetek nevesítése a forrás-felhasználási módon nem lehetséges. A kiemelt kedvezményezetti kört gazdálkodási formakód (GFO-kód) szintjén lehetséges legszűkebb értelemben definiálni. Fontos, hogy az egyes intézkedéseken belül nem kötelező a keret létrehozása, csak ott érdemes alkalmazni, ahol valóban indokolt és alátámasztható.**
- c) **Minden helyi szereplő által felhasználható keret:** minden más, az adott konstrukció esetében támogatásra jogosult helyi szereplő által igényelhető forrás (keretösszeg).

Lényeges tartalmi elvárás, hogy az ITP valóban integrált beavatkozásokat tartalmazzon. Kiemelt ITP tartalmi elem **az első felhasználási módon belül** az ismert fejlesztési elképzelések (együttesen az ún. **MJV önkormányzati fejlesztési csomag**) horizontális (a forrást biztosító 6. prioritás intézkedéseinek átnyúló) kapcsolatrendszerének és szinergiáinak vizsgálata, és rögzítése az ITP-ben. Ez az elemzés lehetőséget ad arra, hogy az MJV integrált módon hajtsa végre az ITS-ben stratégiaiként definiált beavatkozásait és azok kiegészítő, támogató beruházásait, miközben tekintettel van az egyéb helyi szereplők kapcsolódási lehetőségeire és ezzel forrásigényére.

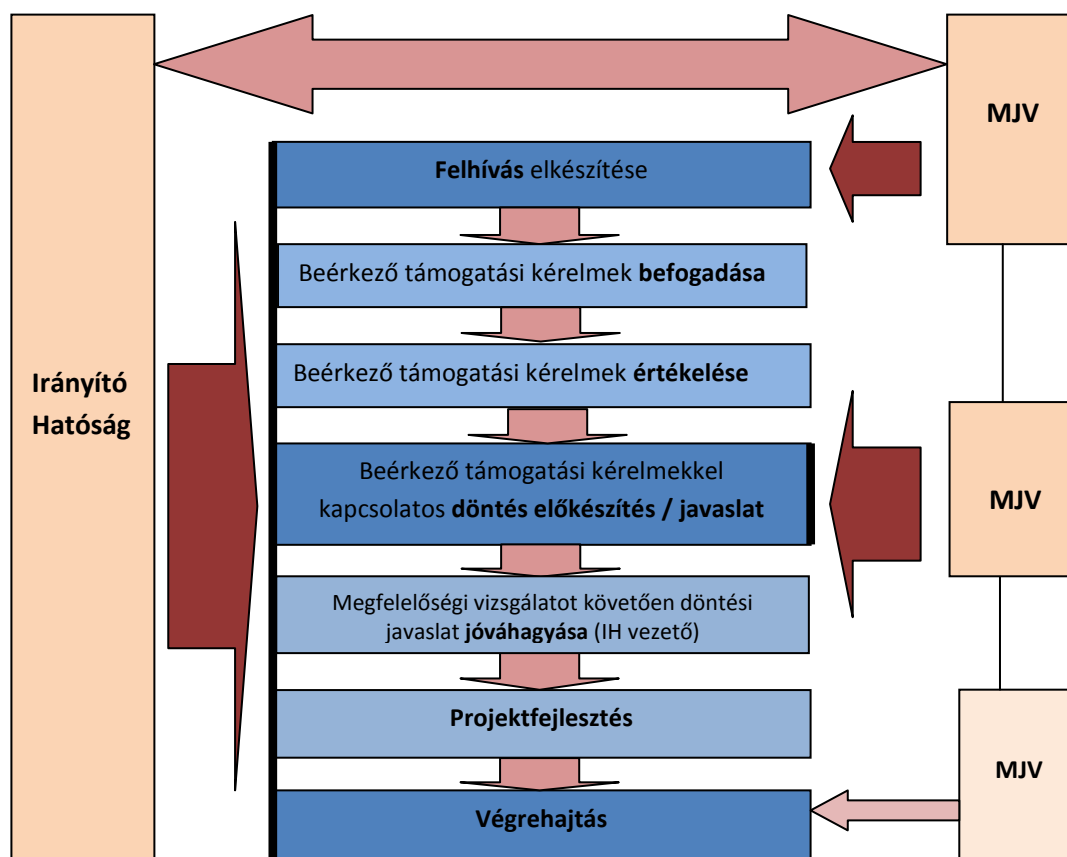
1.2 Az MJV jogkörei az ITP megvalósításban (eljárásrend)

A korábbi gyakorlattól eltérően az MJV saját TOP forráskerettel rendelkezik, annak felhasználásáról az ITP-ben maga dönt.

A MJV és az IH kapcsolatát az ERFA rendelet II. fejezet / 7. cikk / 5. pontja határozza meg:

„Az irányító hatóság a városi hatósággal konzultálva meghatározza a fenntartható városfejlesztésre irányuló integrált intézkedések irányításával kapcsolatos, a települési hatóságok által elvégzendő feladatok körét. Az irányító hatóság döntését hivatalosan, írásban rögzíti. Az irányító hatóság fenntarthatja annak a jogát, hogy jóváhagyás előtt elvégezze a tevékenységek támogathatóságának végső hitelesítését.”

A kapcsolatot és a pontos feladatmegosztást külön megállapodás rögzíti.

1.2. ábra Az ITP végrehajtása, az IH és az MJV szerepének feltüntetésével

Eljárásrendi lépések:

1. Magukat a felhívásokat az ITP ütemezés és az MJV egyéb inputjai alapján az IH készíti elő, az MJV véleményezi.
2. Mind a három forrás-felhasználási mód esetében a forráshoz jutás módja a **támogatási kérelem** benyújtása.
3. Az adatlap alapján történik a támogatási kérelmek értékelése, amelyet az IH bonyolít, ezt követően a döntési javaslat meghozatala az MJV feladata. A végső döntést a projektek vonatkozásában egy megfeleléségi vizsgálatot követően az IH vezető hozza meg.
4. A kedvező elbírálásban részesülő támogatási kérelmek projektjei szerződéskötés után az IH által támogatott projektfejlesztésen mennek keresztül.
5. Az IH szakmai támogatása a végrehajtás során is rendelkezésre áll. Az MJV monitorozza a végrehajtás folyamatát.

Az **MJV szintjén** két feladat ellátása történik meg: egy döntéshozói és egy végrehajtói feladaté. A **272/2014. (XI. 5.)** Korm. rendelet **19. §-a** meghatározza a területi szereplő feladatait:

„A területi szereplő

- a) kidolgozza az ITP szintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve az operatív programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- b) a kiválasztási kritériumok alapján összeállítja az ITP-t és kezdeményezheti annak módosítását,

c) véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást és megadja a területi szempontú értékelési szempontokat,

d) e rendeletben meghatározott esetben szavazati joggal részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy e rendeletben meghatározott esetben a területi szempontú értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,

e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,

f) végrehajtja az ITP-t, amelynek keretében a kedvezményezettektől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekről adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben és a kedvezményezett kérelmére a projektmenedzsment tevékenységek ellátásában.”

A **döntéshozói feladat** elsőként a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer belső jóváhagyásakor, majd ezt követően a forráskeretek felhasználása (felosztása) kapcsán az ITP készítésekor jelentkeznek.

A **végrehajtói feladatkör** irányítási, koordinációs feladatokat jelent, melyek konkrétan:

- közreműködés a felhívások elkészítésében,
- részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,
- a végrehajtás nyomon követése (indikátorok teljesülése),
- a forrásfelhasználás nyomon követése.

Utóbbi két feladat gyakorlatilag **végrehajtás monitoring**, ezek nélkül az MJV nem volna képes az ITP-t érintő módosítások kezdeményezésre.

Ahhoz, hogy a számos MJV szintre dedikált végrehajtói feladat megvalósítható legyen, szükséges a megfelelő szervezeti háttér létrehozása.

Az MJV önkormányzat esetében természetesen jelentkeznek a saját projektek végrehajtásával kapcsolatos menedzsment feladatok, azonban ezt az MJV-n belül kijelölt döntéshozói szervezettől elkülönülten kell létrehozni.

1.3 A TOP megyei jogú városok fejlesztését célzó tartalmi elemei (TOP 6. prioritás)

A TOP a fenntartható városfejlesztésre vonatkozó intézkedéseket egy külön álló prioritástengelyen belül koncentrálja. A 6. prioritás intézkedései tehát csak és kizárólag a megyei jogú városok által igénybe vehető forrásokat tartalmazzák. A 6. prioritástengelyben az ERFA források 5%-ának allokációja mellett a TOP ESZA források általuk felhasználható keretei is elkülönítésre kerülnek.

Az egyes intézkedések forrásainak felhasználása minden esetben a **Területi Kiválasztási Eljárásrend kritériumai alapján történik.**

Áttekintő táblázat a TOP 6.: „Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban” prioritástengely tartalmára vonatkozóan:

TOP 6. prioritástengely intézkedései	Alap	Teljes forrás indikatív összege (Mrd Ft)	Intézkedés prioritáson belüli %-os aránya
6.1 Gazdaságfejlesztés	ERFA	115,42	29,82%
6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése	ERFA	30,04	7,76%
6.3 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés	ERFA	72,03	18,61%
6.4 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	ERFA	34,46	8,90%
6.5 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	ERFA	61,27	15,83%
6.6 Városi közszolgáltatások fejlesztése	ERFA	20,92	5,41%
6.7 Leromlott városi területek rehabilitációja	ERFA	9,18	2,37%
6.8 Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatásfejlesztés	ESZA	32,30	8,35%
6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok	ESZA	11,42	2,95%
Összesen:		387,04	100%

2. Gyakorlati útmutató a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer és az Integrált Területi Program elkészítéséhez

2.1 Területi Kiválasztási Eljárásrend és a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

2.1.1 A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP-vel

Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendeletének¹ II. fejezet / 7. cikk / 4. pontja szerint (4) A „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzés keretében nemzeti szinten elkülönített ERFA-források legalább 5 %-át a fenntartható városfejlesztésre irányuló olyan integrált intézkedésekre kell fordítani, amelyek esetében a fenntartható városi stratégiák végrehajtásáért felelős **városi, szubregionális vagy helyi szervek** (a továbbiakban: „települési hatóságok”) **felelnek a műveleteknek** legalább a(z) 1303/2013/EU rendelet 123. cikkének (6) bekezdésével vagy ahol szükséges ugyanezen rendelet 123. cikkének (7) bekezdésével **összhangban való kiválasztásával összefüggő feladatokért**. Az e cikk (2) bekezdésének céljaira fordítandó indikatív összeget az érintett műveleti program(ok)ban határozzák meg.

A fentieknek megfelelően a városfejlesztési stratégia TOP forrásokra alapozott operatív dokumentumaként definiálható ITP-je tartalmának meghatározásáért a „települési hatóságok” (továbbiakban: területi szereplők) a felelősek. Ugyanakkor a rendelet II. fejezet / 7. cikk / 5. pontja alapján „Az irányító hatóság fenntarthatja annak a jogát, hogy jóváhagyás előtt elvégezze a tevékenységek támogathatóságának **végző hitelesítését**.”

A kitétel érvényesítésére akkor van lehetőség, ha a Területi Kiválasztási Eljárásrend kritériumai előzetesen rögzítésre, majd elfogadásra kerülnek. Ebből adódóan az MJV feladata a Területi Kiválasztási Eljárásrend eszközeként szolgáló Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer megalkotása, mellékelt sablon (Melléklet 1.) szerinti rögzítése, majd benyújtása az IH felé.

A hazai jogszabályalkotás a Területi Kiválasztási Eljárásrend alkalmazásának szükségességét a **272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet - a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről** keretében rögzítette. Eszerint:

„54/D. § (4) Területi kiválasztási eljárásrendben kell dönteni a főváros, a megye és a megyei jogú város integrált területi programja keretében támogatandó projektek támogatási kérelmeiről a területi programok esetén, ahol a program a **területi kiválasztási eljárásrend** alkalmazását írja elő.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

57. § (1) A területi szereplők a monitoring bizottság által **jóváhagyott kiválasztási szempontrendszer** alapján készítik az Integrált Területi Programokat és benyújtják **a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság működtetéséért felelős miniszter részére**.

A TKR feladatát maga a TOP is tárgyalja, eszerint:

„A megyei jogú városok megyei területfejlesztési koncepció és program, valamint az ITS által megalapozott integrált területi programjai indikatív forráskeretre tervezve, fenntartható városfejlesztési **területi kiválasztási rendszer (TKR)** keretében valósulnak meg.” (TOP)

A Területi Kiválasztási Rendszer területi szereplőre specifikált elemeinek alkalmazása és TOP Monitorig Bizottsággal történő elfogadtatása, tehát minden esetben az ITP elkészítésének kötelező, megelőző lépése. A kritériumok horizontálisak, az ITP szintjére vonatkoznak, így egyetlen alkalommal kerülnek meghatározásra.

A Területi Kiválasztási Eljárásrend eszközét a **kiválasztási kritériumok adják**. Ezek tehát olyan horizontálisan fontosnak ítélt feltételek, amelyek **keretét képezik, és elvi megalapozását adják** a későbbiekben a projektek kiválasztásának. Fontos, hogy a kiválasztási kritériumok nem egyenlők az értékelési szempontokkal, viszont az értékelési szempontok a kiválasztási kritériumokból kerülnek levezetésre (**2.1. ábra**).

	Irányító Hatóság	területi szereplő
Területi Kiválasztási Rendszer	kiválasztási kritériumok	kiválasztási kritériumok
Projekt kiválasztási folyamat	konkrét kidolgozott projekt kiválasztási szempontok és kiválasztási folyamat	

2.1. ábra A Területi Kiválasztási Eljárásrend kritériumai (IH által meghatározott és saját kritériumok)

2.1.2 Területi Kiválasztási Kritériumok

A kiválasztási kritériumok elvi keretet biztosítanak a majdani projektértékelési szempontrendszerhez. Ezek egyrészt az **Irányító Hatóság** hatáskörében rögzített kritériumok (TOP általános végrehajtásához kötődő elvárás rendszer), másrészt az **ITP gazda területi szereplők** által meghatározott kritériumok.

A kiválasztási kritériumok horizontális, a teljes ITP-t átszövő ALAPELVEK, amelyek a városok stratégiájában megfogalmazott célokból levezethetők, azokhoz illeszkednek. E kritériumok minden egyes felhívás kapcsán felhívás-specifikus értékelési szempontokká kerülnek átalakításra, amelyek minden felhívásban megjelennek, de minden esetben az adott témára igazítva, átfogalmazva, konkretizálva.

A kiválasztási kritériumok természetesen nem utalnak a minimális adminisztratív elvárásokra, amelyek a befogadás feltételét jelentik, illetve nem foglalkoznak olyan szakmai/szakági kérdésekkel, amelyek már intézkedés specifikusak és a szerződéskötést követő projektfejlesztési időszakban kerülnek tisztázásra.

Amennyiben a korábban elfogadott kiválasztási kritériumokban a területi szereplő módosítást, bővítést eszközöl, azt az ITP felülvizsgálatakor jelezni szükséges, a táblázat módosításával.

A kiválasztási kritériumokban eszközölt módosítások ugyanakkor kizárólag a Monitoring Bizottság jóváhagyását követően lépnek hatályba. A felhívásokban kizárólag a Monitoring Bizottság által elfogadott kiválasztási kritériumok szerepeltethetők.

2.1.2.1 Az IH által elvárt kritériumok

Az IH által meghatározott kritériumokat minden területi szereplő egyaránt figyelembe veszi. Ezek a kritériumok tehát univerzálisak. A kritériumokat maga az IH terjesztette és terjeszti a Monitoring Bizottság elé.

Az IH által meghatározott, kötelező területi kiválasztási kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
I.1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	A kiválasztás kritériuma, a TOP valamely konkrét céljához/céljaihoz való szoros illeszkedés és a kapcsolódó indikátorokhoz való hozzájárulás.
I.2.	Szakmai indokoltóság, igény és kihasználtság	A kiválasztás kritériuma a beavatkozás indokoltága. Szükséges a szakmai alátámasztás, indoklás és/ vagy igényfelmérés és kihasználtsági terv.
I.3.	Megalapozottság	A kiválasztás kritériuma, hogy a fejlesztési elképzelés kivitelezhetősége, megvalósíthatósága milyen mértékben megítélhető a rendelkezésre álló információk, és a benyújtásra került dokumentumok alapján. A szempont ennek megfelelően garanciát is jelent pl. a vállalt indikátorértékek teljesítésére és a költségigényekre vonatkozóan.
I.4.	Kockázatok	A kiválasztás kritériuma, hogy a megvalósíthatóság és a működtetés milyen kockázatokat hordoz.
I.5.	Projekt komplexitása	A kiválasztás kritériuma, hogy a beavatkozás mennyire képes hozzájárulni működőképes rendszerek létrehozásához.
I.6.	Hatás	A kiválasztás kritériuma, hogy mekkora földrajzi területen, illetve hogy milyen számú érintett körben váltja ki a beavatkozás a hatását.
I.7.	Integrált megközelítés	Az ágazati OP-k projektjeihez illetve a TOP más intézkedéseinek projektjeihez való kapcsolódás, a tervezett fejlesztések egymáshoz való illeszkedése, szinergikus hatása.
I.8.	Fenntarthatóság	Kiválasztási kritérium a beavatkozás eredményeként megvalósuló produktum társadalmi, környezeti és leginkább pénzügyi fenntarthatósága, az erőforrás-hatékonyság, az alacsony károsanyag-kibocsátás és környezetterhelés, a környezettudatosság (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, megújuló energiaforrások, a kedvezőbb környezeti hatásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A tervezett fejlesztés az ÜHG kibocsátást a lehető legkisebb mértékben növelje, lehetőleg csökkentse. A fejlesztés pénzügyileg megalapozott, a projekt megvalósításához és működtetéséhez szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak, többlet fenntartási támogatást nem igényelnek.

I.9.	Esélyegyenlőség	A kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
I.10.	Költséghatékonyság	A beruházás költséghatékony módon, reális és takarékos költségvetéssel tervezett.
I.11.	Eredményesség	A fejlesztési elképzelés reálisan járul hozzá a releváns indikátorteljesítéshez.

2.1.2.2 Saját hatáskörben meghatározható kiválasztási kritériumok

A területi szereplőnek további kiválasztási kritériumokat kell meghatároznia annak érdekében, hogy az IH által meghatározott általános kiválasztási elvek mellett saját szükségleteivel, lehetőségeivel összefüggő elvek is érvényesítésre kerüljenek a majdani projekt kiválasztási folyamatban. A kiválasztási kritériumok a területi szereplő sajátos szükségleteire reagálnak, amelyek lehetnek szociális, gazdasági, átfogó területi, stb. jellegűek.

Az alábbi táblázat olyan, potenciálisan a területi kiválasztási rendszerbe beemelhető kritériumokat tartalmaz, amelyek felmerülhetnek egy-egy területi szereplő részéről. Emellett van lehetőség további saját kritériumok beemelésére is. **Minimum három, de legfeljebb öt, saját hatáskörben meghatározott kritérium bevezetése szükséges. Az alábbi táblázat tartalmazza a területi szereplők által választható kritériumokat.**

I. A területi szereplő (MJV) által választható területi kiválasztási kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
II.1.	Illeszkedés az ITS céljaihoz és a vonatkozó indikátoraihoz	A kiválasztás kritériuma, az ITS-hez és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.
II.2.	Hozzájárulás a pénzügyi egyensúly fenntartásához	A kritérium az önkormányzat költségvetési egyensúlyának fenntartását erősíti.
II.3.	Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődséghez	A kritérium bevezetése az adott földrajzi területen belüli bárminemű egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni.
II.4.	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítődséghez	A kritérium a lakosságon belüli szociális és életminőségre vonatkozó különbségek kiegyenlítődsét szolgálja.
II.5.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági növekedéshez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.
II.6.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.
II.7.	Hozzájárulás a külső természeti hatásokkal szembeni ellenálló képesség erősítéséhez	A kritérium bevezetésével szemponttá válik a beavatkozások hozzájárulása az ellenálló képesség növekedéséhez.

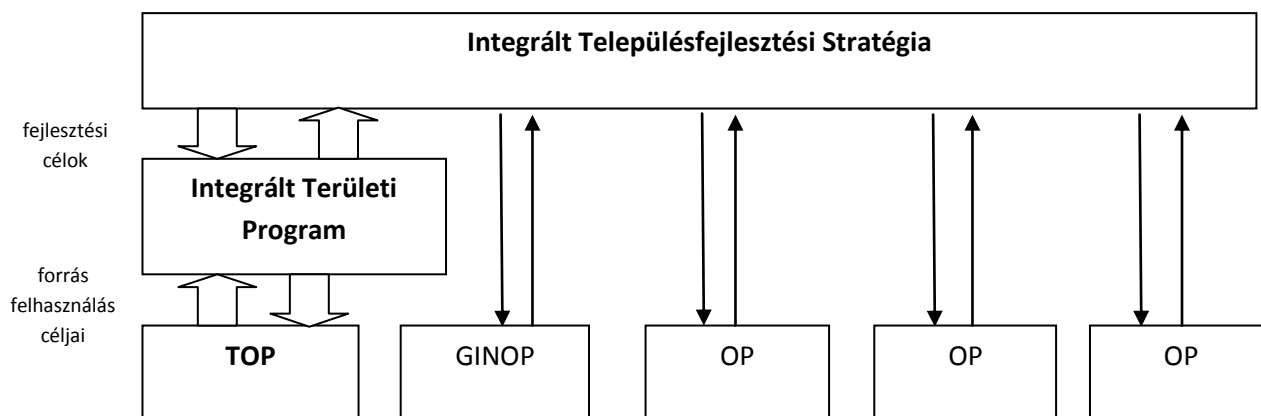
II.8	Egyéb, pontosan:.....	
------	-----------------------	--

A kiválasztási kritériumrendszer megjelenítése az ITP-ben:

- A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer Monitoring Bizottság által történő elfogadása feltétele az ITP elkészítésének és elfogadásának. Az MJV feladata egy rövid előterjesztés elkészítése, amely táblázatos formában (minta: 1. sz. melléklet) tartalmazza az alkalmazásra szánt saját kiválasztási kritériumokat. Ebben a választott kiválasztási kritériumok esetében rövid indoklást ad a területi szereplő.
- **Minimum három, de legfeljebb öt**, saját hatáskörben meghatározott kritérium bevezetése elengedhetetlen.
- Az **indoklásnak** tartalmaznia kell az alaphelyzet rövid leírását, valamint a kapcsolódó ITS cél(ok) megnevezését. *Például a **belső területi kiegyenlítődéshez való hozzájárulás** kiválasztási kritérium választásánál jellemző indok a városrészek között jelentkező (társadalmi, infrastrukturális / szolgáltatás vagy az épített környezet minőségében jelentkező) különbség. Amennyiben ehhez ITS cél(oka)t specifikál az MJV, a kritérium kiválasztása indokoltnak minősül.*
- Az ITP felülvizsgálatakor TKKR-re vonatkozó, újabb külön előterjesztés benyújtása és KGY általi elfogadása csak akkor szükséges, amennyiben a területi szereplő a korábban elfogadott kiválasztási kritériumokon is módosítást kezdeményez, valamint az ITP-ben más kedvezményezetti kört is meghatároz.

2.2.1 Az ITP viszonya a TOP stratégiai céljaihoz és prioritásaihoz és az integrált településfejlesztési stratégiához

Az ITP-nek kétirányú illeszkedést kell mutatnia. Egyrészt az ITP alapjául szolgáló fejlesztési dokumentum (MJV-k esetében az ITS) felé, másrészt a finanszírozást biztosító operatív program és vonatkozó 6. prioritásának céljai felé. Ezzel a kétirányú illeszkedéssel az ITP jelenti célok szintjén a **kapcsolatot** a terület specifikus fejlesztési dokumentum és a finanszírozást részben biztosító operatív program között (**2.2 ábra**).

2.2 ábra Az ITP viszonya az ITS-hez és a TOP-hoz

Az ITP alapvetően gördülő tervezéssel készül, folyamatosan nyomon követett és pontosított dokumentum, amely – az MJV Integrált Településfejlesztési Stratégia céljaihoz illeszkedve – a TOP intézkedésekhez kapcsolódik. **FONTOS**, hogy a területi szereplő integrálja az egyes TOP 6. prioritás intézkedések egyedi céljait a saját igényeihez (4-6 cél elegendő). Hasznos, ha vizuálisan is megjelenítésre kerülnek a célok és az OP közötti kapcsolatrendszer.

2.2.2 Az ITP külső kapcsolatrendszerének vizsgálata

Bár az MJV saját TOP forráskerettel rendelkezik csakúgy, mint a kapcsolódó megyéje, a fejlesztések tervezését és megvalósítását tekintve a két területi egység elválaszthatatlan egymástól. Ennek megfelelően biztosítani kell a kapcsolatot az MJV ITP és a kapcsolódó megye területfejlesztési programja és ITP-je között. A tervezési folyamatban a területi szereplők meghatározott protokollt követve végeztek egyeztetéseket, és programjaik kölcsönösen, közös célkitűzéseket is megjelenítenek.

*„A városok számos nagyobb léptékű fejlesztések az ágazati operatív programok keretében valósulhat meg (pl. országos jelentőségű közlekedési infrastruktúra-fejlesztések, profitorientált szervezetek foglalkoztatás-orientált és K+F támogatása, közép- és felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése), melyekre ráépülhetnek a TOP fejlesztési akciói. Az ágazati és a területi operatív programok által finanszírozott projektek közötti **összhangot** és a fejlesztések egymásra épülését az elkészítendő integrált településfejlesztési stratégiák tartalmazzák. Az ágazati OP-khoz való kapcsolódást az ITP-ben rögzíteni szükséges A területi összhang érdekében a városok részéről megfogalmazott fejlesztési projektjavaslatoknak összhangban kell lenniük a megyei integrált területi programokkal.” (TOP 305. oldal)*

A célkitűzések megjelenítése az ITP-ben:

- Kérjük, vezesse le az ITP integráltságát az ITS célrendszeréből. Jelezze, milyen ITS célokat valósít meg, vagy melyek végrehajtásához járul hozzá az ITP megvalósításával. Ennek kifejtése fontos, mert magyarázatként szolgál(hat) az ITP forráskeret intézkedések közötti átrendezésére. (Lásd 2.3. fejezet) – Kérjük, a célrendszer kapcsolódásait ne csak szövegesen, hanem vizuálisan is jelenítse meg a kapcsolatok jelölésével, ebben emelje ki egyrészt az ITS célokkal, másrészt a TOP 6. prioritás intézkedéseinek céljaival való kapcsolatot.
- Az ITP-ben röviden összefoglalásra kerül a megye és megyei jogú városfejlesztési elképzeléseinek összhangja. (Indokolt esetben említésre kerül a szomszédos megyék fejlesztéseivel, ágazati fejlesztésekkel, esetleges országhatáron átnyúló fejlesztési elképzelésekkel való összhang is.)

2.3 Az ITP forrásallokációja**2.3.1 Az MJV forráskeret tematikus felosztása**

A fenntartható városfejlesztésre rendelkezésre álló TOP forrás (ERFA 5%) meghatározott arányban osztódik fel a vonatkozó TOP 6. prioritás intézkedései között.

A TOP 6. prioritás intézkedései közötti forrásmegosztás:

TOP 6. prioritás intézkedései	6.1 Gazdaság-fejlesztés	6.2 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése	6.3 Gazdaság-élénkítő és népesség-megtartó városfejlesztés	6.4 Fenntartható városi közlekedés-fejlesztés	6.5 Önkormányzatok energia-hatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	6.6 Városi közszolgáltatások fejlesztése	6.7 Leromlott városi területek rehabilitációja	6.8 Gazdaság-fejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás-fejlesztés	6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok
Forrást biztosító Strukturális Alap megnevezése	ERFA							ESZA	
A TOP 6. Prioritás intézkedésenként rögzített belső aránya	29,82%	7,76%	18,61%	8,90%	15,83%	5,41%	2,37%	8,35%	2,95%

A prioritáson belüli forrásallokáció biztosítja, hogy TOP szinten a kapcsolódó output indikátorok célértékei a 2014-2020-as költségvetési időszak végére teljesüljenek.

A 2007-2013-as költségvetési időszakban bebizonyosodott, hogy a hazai városok fejlesztési igényei egészen eltérőek mind nagyságrendjüket, mind pedig belső tematikus struktúrájukat tekintve. Emiatt nem várható el minden MJV-től, hogy meghatározott forrásfelosztási sémát követve hasznosítsa TOP forráskeretét a 2014-2020-as időszakban.

Az MJV-k által TOP-ból felhasználható források nagyságrendjéről az 1702/2014. (XII. 3.) kormányhatározat rendelkezik. Ugyanakkor, a megyei jogú városoknak lehetősége nyílik arra, hogy – a TOP alap forráselosztási struktúrából kiindulva – igényeiknek megfelelően alakítsák ki a forrásfelhasználás belső arányait. A forrásfelhasználás belső, intézkedések közötti arányainak megváltoztatása **a valós helyi igényeken alapul**. Az átcsoportosítás kiindulópontja és

megalapozója a TOP-ból levezetett és az ITP dokumentumban rögzített és bemutatott / megfelelő indoklással ellátott célrendszer. Az **eltérés indoklása** minden, 6. prioritásba tartozó intézkedés esetében **szükséges**, függetlenül attól, hogy a kiinduló arányértékhez képest pozitív vagy negatív irányú a változás.

2.3.2 Az intézkedésenkénti forráskeretek felhasználási módok szerinti megosztása

Amint az már az 1.1 fejezetben említésre került, az egyes intézkedéseken belül a valós igények szerint meghatározott forráskeretet a megyei jogú város három formában használhatja fel. Az egyes **felhasználási módokhoz** részben hasonló, részben eltérő tervezési és eljárási feladatok kapcsolódnak. Az egyes intézkedéseken belül a felhasználási módok közötti forráselosztás arányai az ITP tervezését végző MJV önkormányzatok saját döntésén és mérlegelésén alapulnak.

A három felhasználási mód:

1. **MJV önkormányzat fejlesztései:** ebbe a felhasználási módba sorolhatók azok az MJV önkormányzata által generált fejlesztések (ide tartoznak az önkormányzat által kezdeményezett, akár konzorciumi formában megvalósuló fejlesztések, továbbá önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok által megvalósításra kerülő fejlesztések egyaránt), amelyek már az ITP tervezés szakaszában pontosan láthatóak, fejlesztési elképzelés szinten értelmezhetőek és előkészítettségük előrehaladott. Mivel megfelelő előkészítettség mellett a forrásigény már megközelítő pontossággal kalkulálható, a felhasználási módra allokált keret könnyen levezethető.

Ezeket az intézkedésenként megjelenő konkrét fejlesztési elképzeléseket együttesen, az ITP szintjén MJV fejlesztési csomagnak nevezzük. Fontos, hogy ezek a fejlesztési elképzelések ne csak intézkedés szintjén, hanem horizontálisan is a lehető legszorosabban kapcsolódjanak össze, erősítve a fejlesztések együttes hatását. Tehát az MJV önkormányzat konkrét fejlesztési elképzelései esetében (amelyek a kilenc intézkedés viszonylatában együtt képezik az MJV fejlesztési csomagot) az ITP részeként szükséges vizsgálni a belső kapcsolatokat és szinergikus hatásokat.

Az MJV önkormányzat fejlesztési elképzelései esetében az IH által előkészített felhívások alapján fog az MJV önkormányzat támogatási kérelmet készíteni. A végső döntést ebben az esetben is az IH vezetője mondja ki.

2. **Kiemelt kedvezményezett csoport(ok)ra vonatkozó keret:** az adott intézkedés/konstrukció esetében támogatásra jogosult szereplők közül az MJV előnyben részesíthet bizonyos kedvezményezett csoportokat (nem MJV önkormányzat, hanem pl. egyház, civil szervezetek, jogszabályban meghatározott építetők, fenntartók) egy bizonyos keretösszeg erejéig. **Ez lehet egy vagy több pontosan definiálható kedvezményezett csoport, de konkrét szervezetek nevesítése a forrás-felhasználási módon nem lehetséges. A kiemelt kedvezményezett kört gazdálkodási formakód (GFO-kód) szintjén lehetséges legszűkebb értelemben definiálni. Fontos, hogy az egyes intézkedéseken belül nem kötelező a keret létrehozása, csak ott érdemes alkalmazni, ahol valóban indokolt és alátámasztható.**
3. **Minden helyi szereplő által felhasználható keret:** ezen a forrás-felhasználási módon belül a nem MJV önkormányzat, hanem az OP-ban megjelenített egyéb szereplők által

megvalósításra szánt beavatkozások finanszírozása történik. A forráselosztás felhívás alapú, azaz az adott keret erejéig az MJV közreműködésével az IH felhívásokat készít, amelyekre a specifikációban meghatározott bármely szereplő támogatási kérelmet nyújthat be.

Az ITP szöveges dokumentumban az excel által készített diagramok és táblázatok beillesztésén túl, mindenképpen szükséges szövegesen is leírni a forrásallokációban és forrás-felhasználási módokban meghozott helyi döntéseket, bemutatni, hogy ez hogyan járul hozzá az MJV fejlődéséhez, esetleg a későbbiekben milyen ráépülő elképzelések megvalósítását tervezi a területi szereplő.

A forráskeret felhasználás megjelenítése az ITP-ben:

- az **MJV** teljes, 1702/2014. (XII. 3.) Korm. határozatban megadott ITP **keretösszege**,
- az ITP **keretösszeg valós igényeken alapuló elosztása** táblázatos formában (Excel fájl 1. munkalap),
- az ITP teljes keretösszeg intézkedésenkénti megoszlása a TOP belső megosztáshoz képest. Tervezett változások **indoklása** intézkedésenként ITS és ITP célokkal alátámasztva (számítás Excel fájl 1. munkalap),
- az **intézkedésenként** meghatározott valós igényeken alapuló **keretösszegek felhasználási módok szerinti megosztása** táblázatos formában (Excel fájl 2. munkalap),
- a felhasználási módok közötti megosztás szöveges **indoklása** intézkedésenként.
- Az ITP-ben szövegesen is jelölni, rögzíteni szükséges az egyes intézkedéseken belül, hogy az **elkülönített keret mely kedvezményezetti csoport(ok)ra vonatkozik (amennyiben releváns). A kiemelt kedvezményezetti kört gazdálkodási formakód (GFO-kód) szintjén lehetséges legszűkebb értelemben definiálni (pl. egyházak).**

2.4 MJV fejlesztési csomag

2.4.1 MJV fejlesztési csomag

Az MJV fejlesztési csomag az ITP forrásfelhasználás tervezésének egyetlen olyan szegmense, ahol a tervezés időszakában konkrét fejlesztési elképzelések ismertek. Az MJV **fejlesztési csomag** olyan beavatkozásokból áll össze, amelyek a TOP 6. prioritás egyes intézkedéseinek keretében az *első forrás-felhasználási módon* belül kerülnek finanszírozásra (lásd: 2.3 fejezet).

Az ITP forrástervezése során tehát adódik egy konkrét forrásigénnyel bíró fejlesztési elképzelés-lista, amelynek elemei különféle, a TOP 6. prioritás intézkedéseiből kerülnek megvalósításra, és a beavatkozások gazdája az MJV Önkormányzata vagy jogszabályban meghatározott, kijelölt üzemeltetők, működtetők, építtetők.

Az MJV fejlesztési csomag különféle tematikus elemekből (fejlesztési elképzelések) tevődik össze gazdaság- és intézményfejlesztéstől a leromlott városi területek megújításán át, az ezeket támogató ESZA beavatkozásokig. A források szűkössége miatt lényeges, hogy az MJV által fontosnak tartott, **saját hatáskörben kezdeményezett fejlesztési elképzelések között minél erősebb legyen az integráltság**, azaz ne egymástól elszigetelt beavatkozások halmazát valósítsa meg a város.

Az MJV-k által összeállított fejlesztési csomagban törekedni kell a város specifikus megközelítésre, a megyei jogú város (és közvetlen várostérsége) sajátos szükségleteire való reagálásra. Ez annyit jelent, hogy az ITP konkrét fejlesztési elképzeléseket tartalmazó fejlesztési csomagjának a város és térsége adottságaira és szükségleteire épülő gazdaságfejlesztési, településfejlesztési és tartalomfejlesztési (pl. szervezet) elemeket kell tartalmaznia.

A fejlesztési csomag elemei együttesen jelölik ki a városfejlesztés fő irányait, ezért fontos, hogy ezek mindenképpen **előremutatóak, innovatívak** legyenek – ne csupán a még hiányzó alap infrastruktúrák megteremtése legyen a cél, hanem olyan nagyobb forrásigényű beavatkozások végrehajtása, amelyekre az egyéb városi szereplők a 2. és 3. forrás-felhasználási módon belül finanszírozásra szánt fejlesztési elképzeléseiket felfűzhetik.

A fejlesztési csomag tárgyalásának megjelenítése az ITP-ben:

- Az MJV első forrás-felhasználási módba (MJV fejlesztési csomag) eső **forráskeretek bemutatása** intézkedésenként (Excel fájl 2. munkalapja alapján),
- MJV fejlesztési csomag elemeinek (fejlesztési elképzelések) megjelenítése intézkedések szerint (Excel fájl 3. munkalapja),
- a fejlesztési csomag tartalmi elemei közötti szinergikus kapcsolatok bemutatása (szinergia vizsgálat) – **tetszőleges** módszertan alkalmazásával, szöveges és mátrixos megjelenítés (Kérjük, az alkalmazott módszert röviden írja le az ITP 4. fejezetében),
- az MJV fejlesztési csomag egyes elemei esetében fontosnak tartott járulékos fejlesztések (egyéb területi szereplők által megvalósított fejlesztési elképzelések iránti igény) – továbbá fejlesztési irányok meghatározása intézkedésenként (rövid összefoglalás),
- **FONTOS!** A Modern Városok Program fejlesztési elképzelései közül minél több fejlesztési elképzelés vagy projekt elem megvalósítása uniós forrásból kell legyen. Így kérjük, hogy az ITP felülvizsgálat során a már megjelent kormányhatározatokban rögzített fejlesztési elképzeléseket vagy egyes elemeit az ITP-ben rögzíteni szükséges. Azon esetekben, ahol még nincs kormányhatározat, ott a fejlesztési elképzelések megfogalmazása oly módon szükséges, hogy minél nagyon részben illeszkedjen a TOP-hoz.

2.5 Az ITP indikátorvállalásai

2.5.1 Az indikátorvállalások szükségessége

A TOP 6. prioritás esetében operatív program prioritás / egyedi célkitűzés szinten meghatározásra kerültek a teljesítendő kimeneti indikátorok és az elvárt célértékek. Az ITP tervezése során a területi szereplőnek arra kell törekednie, hogy – legalább – a TOP szinten vállalt eredményességmérési keretes indikátor célértékhez minél nagyobb mértékben járuljon hozzá. Emellett az általános tervezési és forrás felhasználást érintő elv mellett természetesen az ITP TOP-pal összhangban lévő, mégis egyedi céljainak teljesülése is fontos.

2.5.2 Az indikátorvállalások indoklása (ITP célokból és a forráskeret felosztásából levezetve)

Az indikátorok célértékeihez történő hozzájárulás mértéke alátámasztja/igazolja az ITP forráskeret felhasználásának százalékos struktúráját. Ezért fontos, hogy a különféle forrás-felhasználási módok esetén várt outputokból levezetve a területi szereplő intézkedésenként reálisan fel tudja mérni várható teljesítményét. Az ITP tervezés során a kimeneti indikátorok várható értékeinek meghatározása visszacsatolhat a forrásallokációhoz, hiszen kiderülhet a tervezők számára, hogy egy adott intézkedéshez megjelölt forráskeret irreálisan alacsony mértékben járul hozzá az országos értékekhez.

A célérték reális meghatározásában segít, ha a területi szereplő a TOP-ra eső teljes forráskeretből (MJV-k esetében 387,04 Mrd Ft) való saját részesedését vetíti a TOP indikátor célértékére (lásd Excel fájl 4. munkalap). **Az ITP-ben kizárólag a TOP eredményességmérési keretébe tartozó indikátorokra szükséges vállalást tennie a területi szereplőnek mind a 2018-as, mind a 2023-as célérték**

tekintetében. Minden esetben legalább forrásarányos vállalás az elvárt, a forrásarányos célértéktől való pozitív irányú eltérést indokolni szükséges. Amennyiben a területi szereplő előzetes számításai szerint a területi célértékek nem érik el a forrásarányos célértéket, úgy az esetleges kockázatokat az ITP szöveges részében szükséges bemutatni.

A TOP eredményességi keretébe tartozó indikátorvállalások:

TOP prioritás/ egyedi célkitűzés	Kimeneti indikátor neve	Mérték- egysége	Célértéke (2018)	Célértéke (2023)	IA adatlap száma
6.A	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	150	749	PO01
	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	28	140	CO14
6.B	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	1 050	5 250	PO20
6.C	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	142 000	710 000	CO38
6.D	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	67	334	PO09
6.E	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	36 683	183 417,01	CO34
6.F	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benn: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	108	540	PO10
6.G	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	92	459	CO40
6.H	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	db	4 420	22 100	PO25
	A helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	db	82 600	413 000	PR29

Az indikátorvállalások megjelenítése az ITP-ben:

- Az indikátorok vállalt célértékeinek megjelenítése az Excel fájl 4. munkalapján szereplő táblázat **MJV által vállalt célérték ITP (2018)** – és **MJV által vállalt célérték - ITP (2023)** oszlopában.
- Kérjük, fűzzön magyarázatot a vállalásokhoz, különösen a **forrásarányos célértéktől való** jelentősebb eltérés esetén. **FONTOS**, hogy az ITP-ben **legalább forrásarányos indikátor célértékek** vállalása szükséges. Amennyiben a területi szereplő előzetes számításai szerint a területi célértékek **ettől várhatóan eltérnek**, úgy az esetleges kockázatokat az ITP szöveges részében **szükséges bemutatni**.

2.6 Az ITP ütemezése

2.6.1 A forrásfelhasználás ütemezésének alapelvei

Az ITP tervezés és végrehajtás időkerete 2014-2020-ig terjed (a projektek végrehajtására további 3 év áll rendelkezésre). A program végrehajtása érdemben 2015. negyedik negyedévében kezdődött meg, figyelembe véve az ITP és az éves fejlesztési keret elfogadásához, valamint a felhívások egyeztetéséhez szükséges időt.

A területi szereplő információt ad az éves fejlesztési keret meghatározásához. Az éves fejlesztési keret összeállítását követően, az ütemezés ismeretében tud az IH tervezni és felhívásokat készíteni az MJV számára. **Így az éves fejlesztési keret összeállítása során az IH a területi szereplőtől az ITP ütemezés konstrukció szintű alábontását bekéri. Az éves fejlesztési keret területi keretösszegeinek és az ITP ütemezésnek összhangban kell lennie.**

272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerint:

„41. § (1) Az éves fejlesztési keret tervezési dokumentum, amely meghatározza egy naptári év alatt történő, fejlesztéspolitikai intézményrendszer általi végrehajtásának módját.

(2) Az éves fejlesztési keret meghatározza

- a) a felhívás
- aa) azonosító jelét,
- ab) megnevezését,
- ac) támogatási keretösszegét,
- ad) meghirdetésének módját,
- ae) meghirdetésének tervezett idejét.”

A fenti felsorolás kapcsán a területi szereplőnek a kötelezettségvállalások tekintetében konstrukció szintű ütemezést kell benyújtania.

Az ITP dokumentációban a **kötelezettségvállalás² mértékét** (a fejlesztési elképzelések **elszámolható összköltségét**, nem csak a támogatási igényt) kell feltüntetni intézkedésekre és azon belül a három felhasználási módra lebontva (EXCEL fájl 5. munkalap). A tervezésénél érdemes figyelembe venni az alkalmazandó eljárásrendek időigényét.

A források felhasználása az eljárásrendek eltérő időigénye miatt várhatóan nem tartható az ITP-ben annak tervezésekor (2015) meghatározott ütemben és arányban. Ez kiemelten fontossá teszi a forrásfelhasználás **nyomon követését**. A nyomon követés **az MJV feladata**: követi és jelzi az átütemezés szükségességét.

A megjelent felhívások keretösszege alapján a korábbi évekre vonatkozóan az összegeket aktualizálni szükséges.

---

² Kötelezettségvállalás, a támogatói döntés meghozatalának időpontja. FONTOS, hogy nem a kifizetési igénylésben lehívni/elszámolni kívánt összeget kell az ütemezés táblában feltüntetni.

Az ITP ütemezése irányadó a felhívások meghirdetésének és benyújtási határidejének kialakításához, amelyet az IH a beérkezett igények alapján optimalizál.

Az ütemezés megjelenítése az ITP-ben:

- Jelölje intézkedésenként, hogy negyedévente mekkora kötelezettségvállalást tervez (Excel fájl 5. munkalap)
- Az ütemezési táblában negyedévente a kötelezettségvállalás (azaz a támogatói döntés megszületésének) időpontját szükséges rögzíteni.
- Az adott negyedév keretösszegének meghatározásakor nem a projektek várt támogatástartalmát, hanem az összes elszámolható összköltséget szükséges figyelembe venni. Így a keretösszegek teljes költség alapon kerülnek rögzítésre.

3 A területi szereplő által elkészítendő ITP tartalma és formai elvárásai (összesítés)

Az Integrált Területi Program egy gördülő tervezést segítő, szöveges dokumentum (Word formátumú dokumentum), amelyhez egy Excel formátumú fájlban alátámasztó, összefoglaló táblázatok tartoznak. A két dokumentum szorosan összefügg, ezért **mind a Word, mind Excel formátumú dokumentum benyújtandó az IH részére.**

272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szerint: a Kormány határozatban dönt az egyes ITP-kről, amely tartalmazza:

- az elfogadott ITP megnevezését,
- az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezését,
- az ITP teljes 7 éves forráskeretét,
- az ITP végrehajtása révén elérendő indikátor célértékeket,
- az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokációt.

A kormánydöntés tehát a felsorolt tartalmi elemeken alapul, ugyanakkor az ITP alább meghatározott tartalmi elvárásainak teljesítése feltétele az ITP teljességének és a döntési szempontok alátámasztásként szolgál.

Az ITP javasolt tartalmi struktúrája megegyezik az Útmutató 2. fő fejezetének struktúrájával. Az egyes alfejezetek cím szerint is beazonosíthatók. Az útmutató egyes alfejezeteinek végén található szövegdoboz specifikumokat tartalmaz az ITP tartalmára vonatkozóan, amit az alábbi összefoglaló is megismétel.

Az ITP dokumentum javasolt tartalmi felépítése:

Bevezető

Az ITP alapadatai:

ITP megnevezése:	
ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezése:	
Verzió:	
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma:	
Az ITP utolsó változatát elfogadó Korm. határozat száma:	
Finanszírozó operatív program:	
Érintett földrajzi terület:	

ITP felelős szervezet / szervezeti egység:	
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	

ITP felelős szervezet / szervezeti egység címe:	
--	--

Az ITP dokumentum összeállításakor kérjük, az alábbi struktúrát és tartalmi elvárásokat kövesse. Feltétlen tartsa szem előtt, hogy a dokumentum elkészítésének előfeltétele jelen útmutató 1. sz. mellékletét képező Excel formátumú fájl adatokkal történő feltöltése. Az ITP dokumentáció a Monitoring Bizottság által elfogadott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszerrel és a feltöltött Excel fájjal együtt értelmezhető.

1. Az MJV által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer

- A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer Monitoring Bizottság által történő elfogadása feltétele az ITP elkészítésének és elfogadásának. Az MJV feladata egy rövid előterjesztés elkészítése, amely táblázatos formában (minta: 1. sz. melléklet) tartalmazza az alkalmazásra szánt kiválasztási kritériumokat. A választott kiválasztási kritériumok esetében rövid indoklást ad a területi szereplő.
- **Minimum három, de legfeljebb öt**, saját hatáskörben meghatározott kritérium bevezetése elengedhetetlen.
- Az **indoklásnak** tartalmaznia kell az alaphelyzet rövid leírását, valamint a kapcsolódó ITS cél (ok) megnevezését.

2. Az ITP felülvizsgálatakor TKKR-re vonatkozó, újabb külön előterjesztés benyújtása és KGY általi elfogadása csak akkor szükséges, amennyiben a területi szereplő a korábban elfogadott kiválasztási kritériumokon is módosítást kezdeményez, valamint az ITP-ben más kedvezményezetti kört is meghatároz. Az ITP integráltságának bemutatása

- Jelezze, milyen ITS célokat valósít meg, vagy melyek végrehajtásához járul hozzá az ITP megvalósításával. Ennek kifejtése fontos, mert magyarázatként szolgál(hat) az ITP forráskeret intézkedések közötti átrendezésére. (Lásd 2.3. fejezet) – Kérjük, a célrendszer kapcsolódásait ne csak szövegesen, hanem vizuálisan is jelenítse meg a kapcsolatok jelölésével, ebben emelje ki egyrészt az ITS célokkal, másrészt a TOP 6. prioritás intézkedéseinek céljaival való kapcsolatot.
- Az ITP-ben röviden összefoglalásra kerül a megye és a megyei jogú városfejlesztési elképzeléseinek összhangja, indokolt esetben említésre kerül a szomszédos megyék fejlesztéseivel, ágazati fejlesztésekkel, esetleges országhatáron átnyúló fejlesztési elképzelésekkel való összhang is.

3. Az ITP forrásallokációja

- Az **MJV** teljes, 1702/2014. (XII. 3.) Korm.határozatban megadott ITP **keretösszege**
- Az ITP **keretösszeg valós igényeken alapuló elosztása** táblázatos formában (Excel fájl 1. munkalap)
- Az ITP teljes keretösszeg intézkedésenkénti megoszlása a TOP belső megosztáshoz képest. Tervezett változások **indoklása** intézkedésenként ITS és ITP célokkal alátámasztva (számítás Excel fájl 1. munkalap)
- Az **intézkedésenként** meghatározott, valós igényeken alapuló **keretösszegek felhasználási módok szerinti megosztása** táblázatos formában (Excel fájl 2. munkalap)
- A diagramok és táblázatok kép formátumú beillesztése után intézkedésenként indokolja a felhasználási módok közötti megosztást.
- **Amennyiben releváns az ITP-ben szövegesen is jelölni, rögzíteni szükséges az egyes intézkedéseken belül, hogy mely kedvezményezetti csoport(ok)ra vonatkoznak (amennyiben releváns). FONTOS, hogy „Kiemelt kedvezményezetti kört” gazdálkodási formakód (GFO-kód) szintjén lehetséges legszűkebb értelemben véve szükséges definiálni.**

4. Az MJV fejlesztési csomag

- Az MJV első forrás-felhasználási módba (MJV fejlesztési csomag) eső **forráskeretek bemutatása** intézkedésenként (Excel fájl 2. munkalapja alapján)
- Az MJV fejlesztési csomag elemeinek (fejlesztési elképzelések) megjelenítése intézkedések szerint (Excel fájl 3. munkalapja)
- A fejlesztési csomag tartalmi elemei közötti szinergikus kapcsolatok bemutatása (szinergia vizsgálat) – **tetszőleges** módszertan alkalmazásával, szöveges és/vagy mátrixos megjelenítés (Kérjük az alkalmazott módszert röviden írja le az ITP 4. fejezetében)
- Az MJV fejlesztési csomag egyes elemei esetében fontosnak tartott járulékos fejlesztések (egyéb területi szereplők által megvalósított fejlesztési elképzelések iránti igény) – további fejlesztési irányok meghatározása intézkedésenként (rövid összefoglalás)

5. Az ITP indikátorvállalásai

- Az indikátorok vállalt célértékeinek megjelenítése az Excel fájl 4. munkalapján szereplő táblázat **MJV által vállalt célérték ITP (2018) – és MJV által vállalt célérték - ITP (2023)** oszlopában
- **Az automatikusan generálódó MJV által vállalt legalább forrásarányos célérték – ITP (2023) és a Forrásarányos célérték számítás** eredményeinek összehasonlítása, indoklása, esetleges kockázatok bemutatása
- **Fűzzön magyarázatot a vállalásokhoz, különösen a forrásarányos célértéktől való jelentősebb eltérés esetén.**

6. Az ITP ütemezése

- Jelölje intézkedésenként, hogy negyedévente mekkora összeg kötelezettségvállalását tervezi (Excel fájl 5. munkalap)

7. Mellékletek (Word formátumú ITP dokumentumhoz csatolandó)

- 1 db Excel formátumú ITP melléklet
- 1 db az ITP törzsszövegből és az Excelből generált PDF, amely már a közgyűlési határozat számát is tartalmazza. (végleges változat)

4. Mellékletek

4.1 melléklet

Terület Kiválasztási Kritérium Rendszer

.... Megyei Jogú Város

... Megyei Jogú Város az **1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat** alapján meghatározott Integrált Területi Program forráskeretének felhasználásához az alábbi saját kiválasztási kritériumokat kívánja figyelembe venni és elfogadásra előterjeszteni a Monitoring Bizottság felé.

II. A területi szereplő (... MJV) által választott területi kiválasztási kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat	Alkalmazás
II.1.	Illeszkedés az ITS céljaihoz és a vonatkozó indikátoraihoz	A kiválasztás kritériuma, az ITS-hez és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.	IGEN / NEM
II.2.	Hozzájárulás a pénzügyi egyensúly fenntartásához	A kritérium az önkormányzat költségvetési egyensúlyának fenntartását erősíti.	IGEN / NEM
II.3.	Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődéshez	A kritérium bevezetése az adott földrajti területen belüli bárminemű egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni.	IGEN / NEM
II.4.	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítődéshez	A kritérium a lakosságon belüli szociális és életminőségre vonatkozó különbségek kiegyenlítődését szolgálja.	IGEN / NEM
II.5.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági növekedéshez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.	IGEN / NEM
II.6.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.	IGEN / NEM
II.7.	Hozzájárulás a külső természeti hatásokkal szembeni ellenálló képesség erősítéséhez	A kritérium bevezetésével szemponttá válik a beavatkozások hozzájárulása az ellenálló képesség növekedéséhez.	IGEN / NEM
II.8.	Egyéb, pontosan:.....		IGEN / NEM

A kritériumok kiválasztásának indoklása:

Sorszám (II ....)	Kritérium megnevezése	Szöveges magyarázat
		Alaphelyzet: illeszkedő ITS cél (ok):
		Alaphelyzet: Illeszkedő ITS cél (ok):
		Alaphelyzet: Illeszkedő ITS cél (ok):
		Alaphelyzet: Illeszkedő ITS cél (ok):
		Alaphelyzet: Illeszkedő ITS cél (ok):

Dátum: ....., 2016.....

.....

polgármester